

IN MEMORIAM

CONSTANTIN REZACHEVICI (1943–2021)

W dniu 9 stycznia 2021 r. zmarł prof. Constantin Rezachevici, rumuński historyk, badacz dziejów XIV–XVIII wieku.

Urodził się 26 stycznia 1943 roku w Jassach. Ojciec, również Constantin, był wojskowym, matka śpiewaczką. Po zniszczeniu domu w wyniku działań wojennych rodzina przeniosła się do Timișoary, gdzie przyszły uczoney ukończył szkołę średnią. Studia historyczne ukończył na uniwersytecie w Bukareszcie w 1965 roku i rozpoczął pracę w Instytucie Historii „Nicolae Iorga” przy Rumuńskiej Akademii Nauk, w którym pracował aż do przejścia na emeryturę w 2006 roku. Od 2007 roku aż do śmierci pracował jeszcze w Instytucie Historii Sztuki „G. Oprescu”.

W 1978 roku Constantin Rezachevici obronił doktorat na podstawie pracy *Radu Șerban și epoca sa (Radu Șerban i jego epoka)*, za którą otrzymał nagrodę „Nicolae Bălcescu”. Miał szerokie zainteresowania, wśród których na pierwsze miejsce wysuwała się historia wojskowości. W swoich pracach wypowiadał się na temat wszystkich ważniejszych bitew w dziejach księstw rumuńskich. Wiele z nich opracował na nowo na podstawie nowego materiału źródłowego. Dla historyka polskiego szczególnie cenne są jego opracowania bitew: w lasach koźmińskich (bukowińskiej — 1497) i pod Sasowym Rogiem (1612). Ukoronowaniem tych zainteresowań były książki: *Constantin Brâncoveanu. Zărnești 1690* oraz *Rolul românilor în apărarea Europei*

de expansiunea otomană — secolele XIV–XV (Rola Rumunów w obronie Europy przed ekspansją osmańską). Obok tego opublikował szereg prac o charakterze syntetycznym i encyklopedycznym: *Istoria popoarelor vecine și neamul românesc în Evul Mediu (Historia narodów sąsiednich i narodu rumuńskiego w średniowieczu)*, *Cronologia a domnilor din Țara Românească și Moldova 1324–1881, I: secolele XIV–XVI (Chronologia władców z Wołoszczyzny i Mołdawii 1324–1881, I: wieki XIV–XVI)*. Wielkim przedsięwzięciem erudycyjnym była edycja krytyczna piątego tomu klasycznego dzieła Nicolae Iorgi *Istoria românilor*.

Constantin Rezachevici był uczonym starej daty. Nie używał komputera. Nie było mu to potrzebne. Komputer miał w głowie. Doskonale znał wszystkie źródła do dziejów krajów rumuńskich, w tym polskie. Wiele z nich sam odkrył, jak kronikę Mołdawii spisaną w języku francuskim, znajdującą się w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie (*Cronica Moldovei de la Cracovia. Secolul XIII — începutul secolului XVII*).

Chętnie dzielił się swoją wiedzą. Był najlepszym przewodnikiem po bibliotekach i archiwach Bukaresztu, jak też i samym Bukareszcie, odkrywając zasłonięte kamienicami perełki architektury cerkiewnej. Okazywał też niekłamaną sympatię do Polaków. Z dumą podkreślał swoje polskie pochodzenie. Był stałym gościem na dorocznych polsko-rumuńskich sympozjach w Suczawie, w 2006 roku gościł także na poznańskiej konferencji *X Balcanicum*. Wspominamy Go jako znakomitego dyskutanta, z którym w sprawach naukowych można było ostro się pokłócić, a potem iść na piwo w najlepszej przyjaźni.

Czczymy Jego pamięć najlepszym wspomnieniem.

Ilona Czamańska